

BAČKO KLASJE

VJERSKO-INFORMATIVNI LIST

»I DOK DANAS PODIŽEMO RUKE DA VAS BLAGOSLOVIMO VAS PRISUTNE I CIO VAŠ NAROD I CIJELU VAŠU ZEMLJU, MOLIMO GOSPODINA DA ČUVA VAŠU VJERU, MOLIMO MAJKU BOŽJU DA UVIJEK I SVAGDJE BUDE VAŠA „NAJODLIČNIJA ZAGOVORNICA“. BLAGOSLOV ZAZIVAMO NA BRACU BISKUPE, NA SVEČINIKE, REDOVNIKE I REDOVNICE, DA VJERNI SVOM POZIVU BUDU NA IZDRADIJU SVIMA, DA NE SKRENU NI NA JEDNU KRIVU STRANU, NEGO DA NAVIJEŠTAJU EVANĐELJE KRISTOVO KAO RADOSNU VIJEST SPASENJA, PORUKU ISTINE, LJUBAVI I SLOGE. BLAGOSLOV SVOJ ZAZIVAMO NA SVE VAS OVDJE NAZOČNE, NA VAŠE OBITELJI, NA MLADE I STARE, NA RADNIKE I INTELEKTUALCE, I MOLIMO VAS BUDITE VJERNI BOGU I SVETOM PETRU, GAJITE DOBRI OBITELJSKI DUH, POŠTIVAJTE ŽIVOT, ODGAJAJTE BROJNIJU DJECU I SAČUVAJTE DOBRI OBIČAJ OBITELJSKE MOLITVE. POSEBNO SE OBRAĆAMO VAMA MLADI VJERNICI: VI STE NADA CRKVE I NARODA, VI STE UZDANICI KRŠĆANSKOG PREPORODA SVIJETA! UPOZNAJTE I UZLJUBITE ISUSA KRISTA, JEDINO OGOTKUPITELJA ČOVJEKA, I BUDITE PONOSNI NA SVOJE KRŠĆANSKO IME!«

Iz propovjedi pape Ivana Pavla II.
30. 4. 1979.

S PAPOM
NA
GOZBI
U
RIMU

»VI DANAS OBNAVLJATE SVOJU PRIVRŽENOST, VJERNI BAŠTINI SVOJIH OTACA KOJI VAM PREDAĐOŠE ZAPALJENU ZUBLJU VJERNOSTI. PO TOM DARU BOŽJEM, ŠTO STE GA DUGOTRAJNO STRPLJIVOŠĆU SAČUVALI, HRVATSKA JE CRKVA POSTALA NAJDRAŽA KRISTU, JER ONE KOJE LJUBI OBILJEŽAVA RANAMA SVOJE MUKE. CRKVA, KAO I SVAKI POJEDINI KRŠĆANIN KOJI ZAJEDNO SA KRISTOM TRPI, UPRAVO KROZ NAJRAZLIČITIJE PROTIVNOSTI, KRISTU NA NAJBOLJI NAČIN SE SUOBLIČUJE. PROKUŠANI KAO ZLATO U TALJIKU (Mudr. 3, 6) POSTALI STE BOGA DOSTOJNI. STOGA SE UISTINU MOŽETE PONOSITI PREMA ONOJ APOSTOLOVOJ: »BOŽE SAČUVAJ DA BIH SE JA IČIM PONOSIO OSIM KRIŽEM GOSPODINA NAŠEG ISUSA KRISTA« (Gal. 4, 16)

IZ PISMA PAPE IVANA PAVLA II. CRKVI MEĐU HRVATIMA

U OVOM BROJU MOŽETE
ČITATI:

Reportažu o rimskom hodočašću

stranica 6—7

»Biti pozvan — biti ljubljen«

stranica 3

Da li da se odazovem

stranica 2 i 8

OBNOVA VJERNOSTI

Svakako jedan od najznačajnijih događaja u našoj Crkvi od posljednjeg broja našeg lista, bio je susret naše Crkve sa „živim Petrom” sa Kristovim namjesnikom na zemlji, a u povodu tisućustote obljetnice saveza kojeg sklopi hrvatski knez Branimir sa Petrovom stolicom u Rimu. Zato vidni dio ovoga broja posvećujemo tom događaju od povjesne važnosti za Crkvu Božju rasprostrtu među Hrvatima.

Tek što smo se pribrali od snažnih dojmova susreta naše Crkve sa Papom, započeo je papin povjesni put u njegovu „domovinu rođenja”. Poljsku. Teško je reći što je u tom apostolskom i evangelizatorskom pohodu bilo snažnije. Da li istaći vrijednost svakog pojedinog naroda u životu opće Crkve, u koju on unosi svu svoju životnost, svu svoju kulturu, prošlost i sadašnjost, što je u papinim govorima dobilo tako vidno mjesto? Ili se veseliti, stvarnosti da su po, njemu papi Slaveni, konačno i slavenski narodi dobili svoje mjesto unutar opće Crkve i svoje mjesto unutar Evrope koja je nastajanje? Ili se veseliti, onoj izvornoj snazi Crkve koja je tako vidljivo zabljesnula u činima i riječima Ivana Pavla II.? Ili se diviti povjerenju vjениčkih masa; inteligencije i radništva, seljaštva i mladeži „uvijek vjerne Poljske”? Devet nas je dana papa šokirao svojim vjerničkim evanđeoskim postupcima a svjetsko novinstvo i uopće sredstva priopćavanja, jedva da su uspjela pratiti sva ta sadržajna zbivanja. Jednom riječju, obistinjuje se predviđanja onoga novinara koji je papu Wojtylu nazvao novim proljećem Crkve. O samo kad bi ovo proljeće zahvatilo sve mjesne Crkve!

Za obnovu Crkve uvijek su potrebne nove i mlade sile. Zato nekoliko priloga posvećeno tematici zvanja. Pitanje zvanja postaje jedno od najživotnijih pitanja Crkve. Kada se govori o zvanju, redovito i poglavito se misli na svećenička i redovnička zvanja. Svakako, ova su zvanja nužno potrebna da bi Crkva mogla obstati i djelovati, ali za izvršenje potpunog poslanja Crkve, potrebna su i druga zvanja. Prva Crkva ih je poznavala. Članovi prve Crkve su se osjetili svi pozvanima, svako i svom zvanju, da budu svjedoci Kristovi. Drugi Vatikanski Koncil koji je osjetio, ne samo bilo života suvremenog svijeta, želio je da se svi vjernici apostolski zauzmu da širenje vesele vijesti. Zato dok radimo za ono što je prijeko potrebno valja misliti i na ono što dolazi, jer valja vjerovati, da Bog koji nam je po tom koncilu progovorio i koji je tolike zahtijeve probudio u Crkvi, neće propustiti dati toj istoj Crkvi i potrebite milosne pomoći, pa i izvanredne, ako bude potrebno. I zato je potrebna iskrena i postojana molitva cijele crkvene zajednice.

DALI DA SE ODAZOVEM?

Poštovani uredniče!

Nisam nikad mogao misliti da je o zvanju potrebno prije voditi računa, dok nisam naišao na ovaj za mene povjesni susret. Uvijek sam gledao kako se stariji drugovi lako opredeljuju za automehaničara, električara i drugo. Činilo mi se da je to posve isto gdje radim, samo da dobre pare zaradim i da što lakši posao dobijem. Taj sam dojam dobio iz razgovora sa starijim kolegama i koleginicama. Nisam se u sebi baš slagao s takvim stavovima, jer se govori da je posao jednak i da svi trebamo raditi sve... Priznajem, da sam u sebi vodio borbu kad mi je tata rekao da pođem s njim u vikendicu da ćemo kopati. Uvijek su mi svi najavljivali veliku karijeru jer sam »vukovac« od početka, pa mi je to čak išlo i na živce kad o meni govore kao o djetetu kome treba sve servirati, a ne da o tome sam odlučujem. Najčešće su se uvijek varali, jer su sudili po tome što mi matematika dobro ide, a ja sam baš to mrzio da mi postavljaju pitanja što ću biti. Istina, nisam ni sam znao šta ću biti, jer mi čak nije bilo ni važno, samo da se dobro živi.

Kako je vrijeme stvarno odmicalo, brzo je stiglo ono najozbiljnije, da treba prijeći prag obaveznog školovanja i već jednom odlučiti. Tata mi stalno nabacivao kako se moj drug odlučio za profesora. Branko, moj bratić, koji ide u isti razred, je odabrao višu poljoprivrednu..., a meni kao da kaže: A ti, što misliš? moram priznati da sam u školi slagao kad je još lane bilo o tome riječ, a sad stalno obilazim da ne moram reći, jer se kolebam.

Naime, radi se o tome, da sam se veoma ozbiljno počeo kolebati u sebi što da budem, kad sam čuo župnika kako je govorio o zvanjima. Htio nas je na vjeronauku pripremiti za naš budući život i pričao nam o tome što je zvanje i kako ga kršćani gledaju. Ja sam se tada neobično iznenadio što nije ni blizu onako govorio o zvanjima kao što su to govorili u školi ili kako se to u društvu smatra. On je to usporedio s jednom velikom obitelji koja se dogovorila da svaki radi ono što najviše voli, za što ima talente... Tako onda svi imaju sve što im treba. Tako su svi svima na poslugu. Ne moraju svi raditi sve, nego jedni drugima služe kao braća. Novac je samo sredstvo kojim se kupuje ono što je kome potrebno, a ne cilj. Tako sam razumio, da liječnik služi braći ljudima, da im čuva ili vraća zdravlje koliko može. Nastavnik služi nama učenicima da steknemo potrebno znanje za život; radnik služi svojim radom nama kad nam pravi pošteno ono što mu je povjereno... Tek tada sam još nešto razumio... Razumio sam, da je još ljepše ljudima duhovno pomagati, nego materijalno. Na pr. veće je dobro pomoći čovjeku da postigne mir duše, nego mu zalijepiti gumu, ili popraviti auto... Izgleda, da to moji drugovi nisu ozbiljno uzeli, kad neće

Iz naših pisama

samnom da govore o toj temi i čude se meni, da ja stalno želim o tome razgovarati. Čak mi je neki dan jedan drug rekao da neću možda postati pop kad me to toliko zanima. Tako sam ostao sam. Ono što oni misle i što tata želi, to mi se sad nimalo ne sviđa, a bojim se reći nekome ono što mi se vrti u glavi. Moj tata bi me smlatio. Mama misli da nema smisla u dvadeseto vijeku misliti na duhovno zvanje. Ona dosta pada pod utjecaj. Bila je na roditeljskom sastanku i učiteljica joj j rekla, da bi bilo vrijeme da prestanem ići na vjeronauk, jer to nije za odlične đake... Ona to još danas tako misli. Kad bih htio, mogao sam mirno prekinuti vjeronauk da ni mama ni tata ništa ne kažu. Međutim meni ide na živce to njihovo »moderno« i »dvadeseti vijek«... Koliko puta sam već prokleo što nemam ni brata ni sestru, a oni mi samo pričaju kako to danas nije moderno. Kad sam želio da dadnu novaca za siromašnu djecu, uvijek su mi odgovorili kako oni imaju toliko izdataka da..., a meni pričaju da nije zgodno da svaki dan ne obučem drugu košulju, premda se žena, koja nam pegla, uvijek ljuti što mora toliko peglati,

Oprostite što vam se javljam sa ovako dugim pismom i što vas smetam. Želim da mi pomognete i da mi javite što da učinim? Nemam puno znanja o svećeničkom pozivu, ali me privlači želja da upoznam Isusa o kojemu sam slušao na vjeronauku te da i ja mognem govoriti novim generacijama o onome što danas mnogi ne znaju: za što se živi!

Nadam se da ste me razumjeli i da ćete mi pomoći. Pismo nikako ne šaljite na našu adresu, već na strica kod kojeg se najviše i najradije nalazim. Hvala unaprijed

Zvonko

Dragi Zvonko!

Vidim da si hrabar mladić i da ne želiš lakomisleno i neodgovorno riješiti svoje probleme o kojima nam pišeš. Iz tvoga pisma ne mogu sigurno ustanoviti koju školu pohađaš ni koji razred završavaš, pa ti zato odgovaram malo neodređeno.

Prvo što ti mogu s radošću reći, kod tebe su znakovi da te Bog zove u svoju službu. To što se kolebaš normalna je stvar, jer ti je svećenički stalež manje poznat i zato, jer te okolina ne razumije. Ti ljudi će te više cijiniti ako budeš ustrajan u svojoj odluci. Zato nek te to ništa ne zbunjuje. Ti ćeš se osjećati dobro s onima koji misle

Riječi tvoje Gospodine, duh i život

Završetak školske godine, završetak školovanja ili nekog posla stavit tolik mlade pred činjenicu izbora svoga životnoga puta, svoga životnoga zanimanja: stavit će tolike pred izbor zvanja. Pokušali bi smo to učiniti pred Bogom još više u Bogu. A i svima nama, koji smo našli ili mislimo da smo našli svoje zvanje, dobro je da nam sveti tekstovi Isusove poruke posluže kao ogledalo u kojem bi trebala zasjati naša vjernost! A možda će biti potrebna i pokoja korekcija pravca. Zato pogledajmo što o svanjima nalazimo u Evanđelju?

Već smo navikli na sliku Isusa okružena grupom njegovih učenika i ne mislimo na onaj period kada je počeo propovjedati. Prije nego je pozvao apostole, Isus je bio sam.

ISUSOVA PRIPREMA ZA NJEGOVO POSLANJE

Kroz trideset godina pripremao se Isus na svoje poslanje živeći zajedno sa Morijom i Josipom i radeći u Nazaretu. Poslije toga i on, kao čovjek osjeća poziv da treba započeti sa javnim nastupom. Njegov prvi čin bila je duboka duhovna priprema. Isus je nije trebao, ali je htio učiniti, kao čovjek koji je htio živjeti onako kako bismo mi trebali živjeti. Nakon četrdeset dana provedenih u pustinji, bio je kušan od đavola. Sotona ga kuša glavnim napastima ljudske naravi, koje smo sve mi osjetili u svom životu. Tek tada Isus počinje propovjedati. On osjeća nužnost da u propovjedaњу ne bude sam i poziva ljude da mu pomognu. Zna on da ih treba formirati, jer su bili grubi i duhovno i ljudski, ali osjeća potrebu da oformi jednu malu skupinu koja će se moći među sobom ljubiti, moći darovati i sa kojima će moći izmjenjivati ljubav.

POZIV PRVIH UČENIKA

„Kad je Isus prolazio pokraj Galilejskog mora, opazi dvojicu braće ribara, Šimuna zvanog Petra i brata mu Andriju, kako bacaju mreže u more: „Pođite za mnom, i učenit ću vas ribarima ljudima!”

Oni istoga časa ostave svoje mreže i pođu za njim. Idući odatle opaze i drugu dvojicu braće, Jakova Zabedejeva i brata mu Ivana, u lađici s ocem gdje krpaju mreže. Pozva ih. Oni odmah ostave lađicu i svog oca te pođu za njim.” (Mt. 4,18-22)

„A oni ostavivši mrežu pođoše za njim!” Koliko smo puta pročitali i čuli ovaj odlomak Svetog pisma, ali da li si mi možemo dočarati, što se je moralo dogoditi u dušama ovih ljudi da su stvarno mogli ostaviti sve i poći za Isusom. Sigurno je da su volili svoje roditelje i obitelj. Bili su ribari, imali su vlastitu barku, bili su mali posjednici. Vidjeli su oni Isusa kad je prolazio, čuli su da se o njemu govori kao o Božjem čo-

jeku koji propovjeda, ali nisu znali da je on Sin Božji. I kad je došao među njih, pogledao ih i pozvao, oni osjećaju u svojoj duši nešto duboko: osjetili su ono što se osjeća, kada se ima zvanje i kada Isus počinje pozivati. Osjeća se kao da se sva naša osobnost ostvaruje i cijeli naš život dobija jedno novo značenje, jer nas Isus zove. Isus postaje razlogom našega daljnjega života.

Zvanje znači naći Boga i puninu nas samih u Bogu. Sve ostalo počinje dobivati jedan posve novi profil. Sve ono što nas je dosada privlačilo, činilo nam se veoma sadržajnim: naš život, obitelj, budućnost, zdravlje, sve to u jednom stanovitom trenutku postaje gotovo bezvrijedno. Mi to koristimo dok je to volja Božja, sve više nema onog značenja kao prije. To je ono kada apostoli ostavljaju sve i polaze za Isusom. Apostoli se, čitamo u Evanđelju, vraćaju ponovo svojim mrežama, da pače i poslije Isusova uskrsnuća, ali sve je to izmjenjeno sa njihovom promjenjenom dušom. Prije je za njih riba bila sve, motiv njihova života, a sada je to samo jedna nužda da bi osigurali život. Motiv njihova življenja više nije rad, nego „ići za Isusom”.

ISUS PO ZVANJU ČINI DA OTKRIVAMO BOŽJU LJUBAV

Tek u povijesti zvanja bogatog mladića otkrivamo što je za Petra, Andriju, Jakova i Ivana značio Isusov pogled i poziv. I što im je dao! „Najedanput mu pristupi neki čovjek i zapita: „Učitelju, što dobro moram činiti da postignem život vječni?” — Zašto me pitaš o onome što je dobro? — odgovori mu. Samo jedan je dobar. Ako hoćeš ući u život, vrši zapovjedi! „Koje?” upita ga. „Ne ubij!” — odgovori mu Isus. — „Ne čini preljuba! Ne ukradi! Ne svjedoči lažno! Poštuj oca i majku”. „Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe!” „To sam sve držao” — reče mu mladić — „što mi još treba? Isus mu odgovori: „Ako hoćeš biti savršen, hajde prodaj što imaš i podaj novac siromasima, pa ćeš imati blaga na nebu! Onda dođi i slijedi me!”

Kad mladić ču te riječi, udalji se žalostan, jer je posjedovao veliko imanje. Bilo je to još na početku Isusova propovjedaња i mnogi su oduševljeni njegovom naukom, pa eto i ovaj mladić. On ga je slijedio, slušao njegove riječi čak ih je kušao

BITI POZVAN - BITI LJUBLJEN

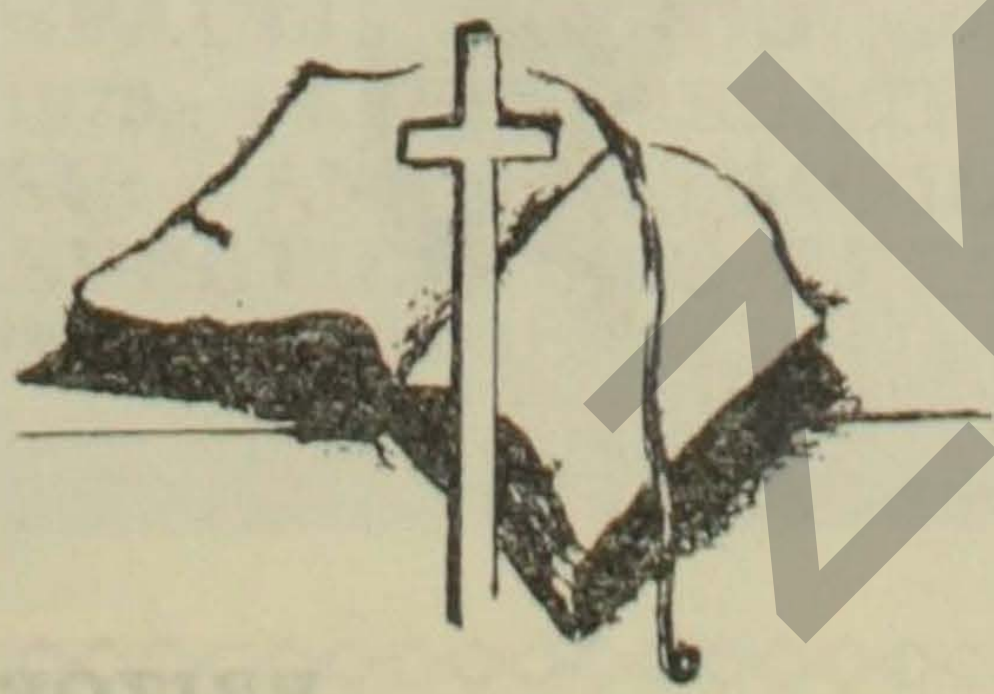
staviti u praksu, u život. I zato Marko u svom Evanđelju kaže: „Isus ga pogleda i zavoli” (Mk. 10,21). Isus ga je gledao i zavolio, pa mu je zato i htio izraziti svoju ljubav; onu ljubav vječnu koju je Bog imao kroz svu vječnost prema njemu, pozvao je da bude njegov.

Isusov poziv želi otvoriti dušu, jer duši i ne preba drugo nego da se dopustiti, otvoriti i to je dar koji je Isus htio dati ovom mladiću Ali mladić jer iako dobar, otkazuje ljubav Isusu, jer je vezan na bogatstvo. Zato možemo razumjeti teške Isusoverije koje su uslijedile: »Lakše je devi kroz uši iglene, nego bogatašu ući u kraljevstvo nebesko« kada ga je Isus vidio kako odlazi. Ono što jasno slijedi iz ovoga teksta je da Isus zvanjem želi voljnu i osobnu privolu od svakoga, jer njegova ljubav hoće u zvanju spontanost odgovora onoga kojega prima. Na primjer u braku nije dostatna ljubav samo jedne strane, ma kako ona živa i velika bila ako je sa druge strane pasivno prihvatanje. Ondje gdje nema dviju slobodnih ljubavi nema ni sakramenta ženidbe. Slično je i sa zvanjem. Zvanje je čin Božje ljubavi koja nas poziva, ali ono postaje pravo istom onda kada duša odgovori, kada je u jednom momentu spozna i osjeti da je ljubljena i izabire onoga koji je ljubi. Tko ne odgovori na poziv, gubi mogućnost da stvori sa Isusom jedan poseban odnos.

Poziv od Boga spada među najljepše stvari na svijetu. Zamislite u susretu božanske i ljudske volje i ljubavi rađa se zvanje i ono traje kroz svu vječnost, jer Bog je vječan i ta ljubav je trajna i duboka koja traje kroz vjekove. Nikada nećemo razumjeti kolika je milost zvanja, milost da se osobno osjećamo ljubljeni i da Bog zove da ga slijedimo, kako bi po nama izveo svoje veličanstvene naume u svijetu. Ta nas svijest napunja svetim strahom da tu realnost u sebi ne porušimo. I nije najljepši momenat kada otkrijemo Božji poziv, nego onda kada se ovaj poziv ostvaruje, kada se naša volja uskladi sa voljom Božjom. to je pripadanje koje traje cijeli život i to je trajni „da” kojega treba ponavljati Bogu i kojega će nam On ponavljati kroz svu vječnost.

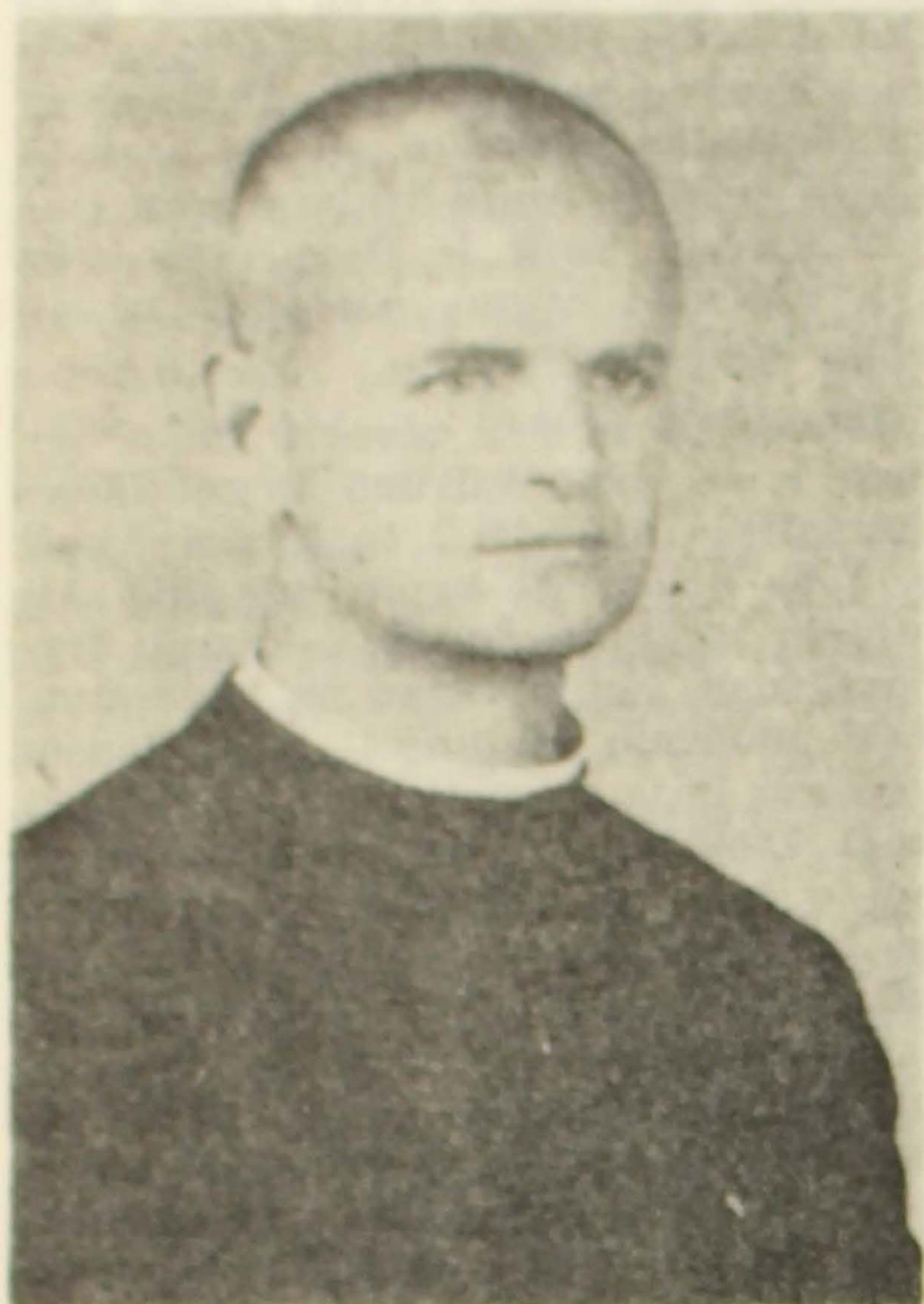
PO ZVANJU SE RADI BOGA ODRIČEMO SVEGA

Ova momenat bilježi sv. Luka u svom evanđeoskom zapisu. Netko reče Isusu, da će ga slijediti kamo god pođe. A Isus mu odgovara da i lisiče imaju svoje jame i ptice gnijezda, ali da sin čovečiji nema gdje ni glavu nasloniti. (Lk. 9, 57-). Isus kao

IVAN KUJUNDŽIĆ

(uz 10. godišnjicu smrti)

MONS. IVAN KUJUNDŽIĆ

Župska zajednica sv. Roka ne zaboravlja svoje župnike. Prošle godine proslavila je 100. g. godišnjicu rođenja Blaška Rajića i 40. godina njegova rada kao župnika iste župe, Tom zgodom je postavljena i spomen bista Blaška Rajića u predvorju crkve sv. Roka. 20. svibnja ove godine proslavila je jedan manji, ali za samu župu također značajan datum. Prije 10 godina preminuo je IVAN KUJUNDŽIĆ, koji je na ovoj župi zamjenio pokojnog Blaška Rajića. Sadašnji župnik dr. Marin Šemudavac odslužio je na dan 20. svibnja u 9 s. svetu misu za pokojnika i sa grupom vjernika pohodio grob pokojnika, gdje je dao odrešenje za pokojne.

Na večer istog dana u 6 s. bila je vjeronaučnoj dvorani župe sv. Roka komemorativna akademija sa sledećim programom:

1. Župnik pozdravlja goste i vjernike sa poticajem, da se molitvom i poštovanjem sjete svojih dušobrižnika.

2. Branko Jegić je recitirao pjesmu: »IVANJE« koju je spjevao pokojnom župniku za imendan.

3. Blaško Dekanj, koji je naslijedio pokojnika u župi, prikazao je lik Ivana Kujundžića kao svećenika i kulturnog radnika bačkih Hrvata.

4. »Jorgovane, jorgovane« otpjevala je Terezija Jegić Buljovčić kao sjećanje na nanu koju je pokojnik rano izgubio i mnogo volio.

5. Učenik Slavko Nimčević čitao je iz zbirke: »Deran s očima« upravo onu priču za koju je pokojnik rekao, da mu je najbolje uspjela.

6. Dva dečaka Ivica i Željko odrecitirali su Kokićevu pjesmu: »Zavolio sam krasotu tvoga doma«

7. Kapelan László odpjevao je uz gitaru pjesmu: »Spušta se mrak« koju je ispjevao i komponirao kolega pokojnikov B. Birt uz koju pjesmu je vezana sudbina i jednog i drugog.

8. Elizabeta Gabrić pročitala je priču: »Didin šarov« iz zbirke »Deran s očima«.

9. Lazo Krmpotić je na zahtjev župnika iznio svoja sjećanja na pokojnika kod kojeg je boravio kao student i bio s njime blisko vezan.

10. Na koncu je Terezija Jegić-Buljovčić odpjevala od Schuberta »Ave Maria« kao po-

sebno milu pjesmu, koju je pokojnik volio.

Župnik se na koncu zahvalio izvođačima i gostima, zadovoljan, što se na ovako lijep način moglo odati počast pokojniku.

IVANJE

(Ivanu Kujundžiću)

Djeca su donijela stare vijence
palit će se po cesti vatre
možda i od tvojih nedavno uvelih
vijenaca
i neće znati da ti slaviš.

U sumrak kad padne plavi zastor
nas neće biti kraj tvojega stola
nemamo komu više otići, sami
u svojim sobama molimo za tebe.

I molitva
i ove vatre koje se pale na »Ivanje«
tinjaju kao dogorjele svijeće,
sumorne.

A ja bi htio sve da bukti,
izgara
u neugasivom plamenu ljubavi
Za ovaj sôj
kog si ti tako znao ljubiti.

PRIZOR SA AKADEMIJE

„DRAGI HRVATI

Lijepo je bilo osjetiti se pripadnikom Katoličke Crkve u ponedjeljak 30. travnja na grobu sv. Petra u Rimu, kada je Papa Ivan Pavao II sa svim hrvatskim nadbiskupima, i osam biskupa, uz stotine svećenika, redovnika i redovnica, kao i oko deset tisuća hodočasnika iz zemlje i svijeta, služilo svetu misu povodom 1100-godišnjice izmjene pisma hrvatskog kneza Branimira i tadašnjeg pape Ivana VIII. Godine 879. papa Ivan VIII pisao je više pisama cijelom hrvatskom puku i biskupu Teodoziju. Ta pisma su učvrstila pripadnost hrvatskog naroda Rimskoj Crkvi. Taj naš veliki jubilej je pečat vjernosti Hrvata Petrovoj Stolici.

U to vrijeme mali hrvatski narod nije mnogo značio u svjetskim okvirima već samo mogućnost za proširenje velikih država. To priznanje od strane Rimske stolice je i dokument priznanja tog mladog hrvatskog naroda kao punopravnog u sklopu drugih naroda i u sklopu Rimske Crkve, koja je bila najveći autoritet svoga vremena. Vezanje Hrvata uz Rimsku Crkvu, odigralo je važnu ulogu u njegovom povjesnom, kulturnom i vjerskom pogledu. Duboko je utkana u život Crkve vjernost Petrovoj Stolici.

HODOČAŠĆE

I ovog puta se pokazala spremnost da se ovaj veliki događaj obilježi na veličanstven način. Unatoč početnom slaboj zauzetosti, ipak se skupio velik broj iz svih krajeva naše domovine, kao i izvan nje. Najviše hodočasnika krenulo je iz Zagreba, kao i cijele zagrebačke nadbiskupije, a bile su zastupljene i sve ostale biskupije.

I Subotička biskupija dala je svoje svjedočanstvo vjere i vjernosti Svetoj Stolici. Iz naše ravne Bačke dva autobusa pod vodstvom vlč. Andrije Kopilovića krenula su 27. travnja, a jedan autobus mladih pod vodstvom vlč. Josipa Temunovića krenulo je isti dan u večernjim satima. Sutra dan o. Gothard Hajek iz Novog Sada poveo je još jedan autobus. Još je išlo nekoliko svećenika i časnih sestara. Bogati program, koji je

bio predviđen od organizatora našeg hodočašća u mnogome je pridodao da se stvori topla atmosfera oko isčekivanja susreta sa Svetim Ocem. Hodočasnici iz Subotice, Novog Sada, Sombora, Tavankuta, Monoštor, Odžaka, Sente i drugih osjećali su da idu ne samo u svoje ime, nego kao predstavnici svoje župe, biskupije i cijelog naroda. Iako je plan, koji je sastavio vlč. Kopilović za prvu grupu, bio prenaporan, posebno za one starije, moglo se zapaziti da svi s velikom radošću podnose žegu dana i napor putovanja.

TRST, VENECIJA, PADOVA...

Još prve večeri našeg puta, susreli smo se s jednim od novijih zdanja italijanske religiozne arhitekture, s crkvom »Kraljice svijeta« iznad Trsta, gdje su hodočasnici prisustvovali sv. Misi. Padova je slijedećeg dana bila jedna od stepenica koja nas je pripremila i vodila Petrovom nasljedniku. Blaženi Leopold Madić, sin našeg naroda, mami i danas mnoge ljude. Pred njegovim malim skromnim likom doživljavali smo Božju ljubav, kojoj ne pro-

miće niti jedan bogougodnik pa ni iz našeg naroda.

Tokom cijelog puta kroz Italiju, promatrajući mnoštvo crkava koje svojim umjetničkom vrijednošću i svojom masivnošću svjedoče snagu vjere prijašnjih i sadašnjih vremena, mogli smo posebno u Firenci doživjeti veličinu umjetničkog duha čovjeka, koji svoje velike sposobnosti stavlja u službu vjere.

Susret s Rimom vraća naše misli u stara vremena, u prva kršćanska vremena koja su ostavila snažne tragove svoje borbe za Isusa Krista. Veliki križ u Coloseumu kao da još uvijek govori one riječi sv. Petra za vrijeme progona da će »Krist na ovom mjestu vječno vladati«. Rim nas je dočekao s kišnim vremenom, ali s mnogo natpisa po uličnim zidovima »Papa Wojtyła« — »Nostro Wojtyła« itd. što je dalo naslutiti da je ovaj papa omiljen i da ga Rim zaista radosno prihvaća. Preobilnost doživljaja, uspjela nas je otkinuti od svih naših poslova, salaša, svih naših briga i tako smo mogli da se cijelim svojim bićem predamo ljepoti Vječnoga grada.

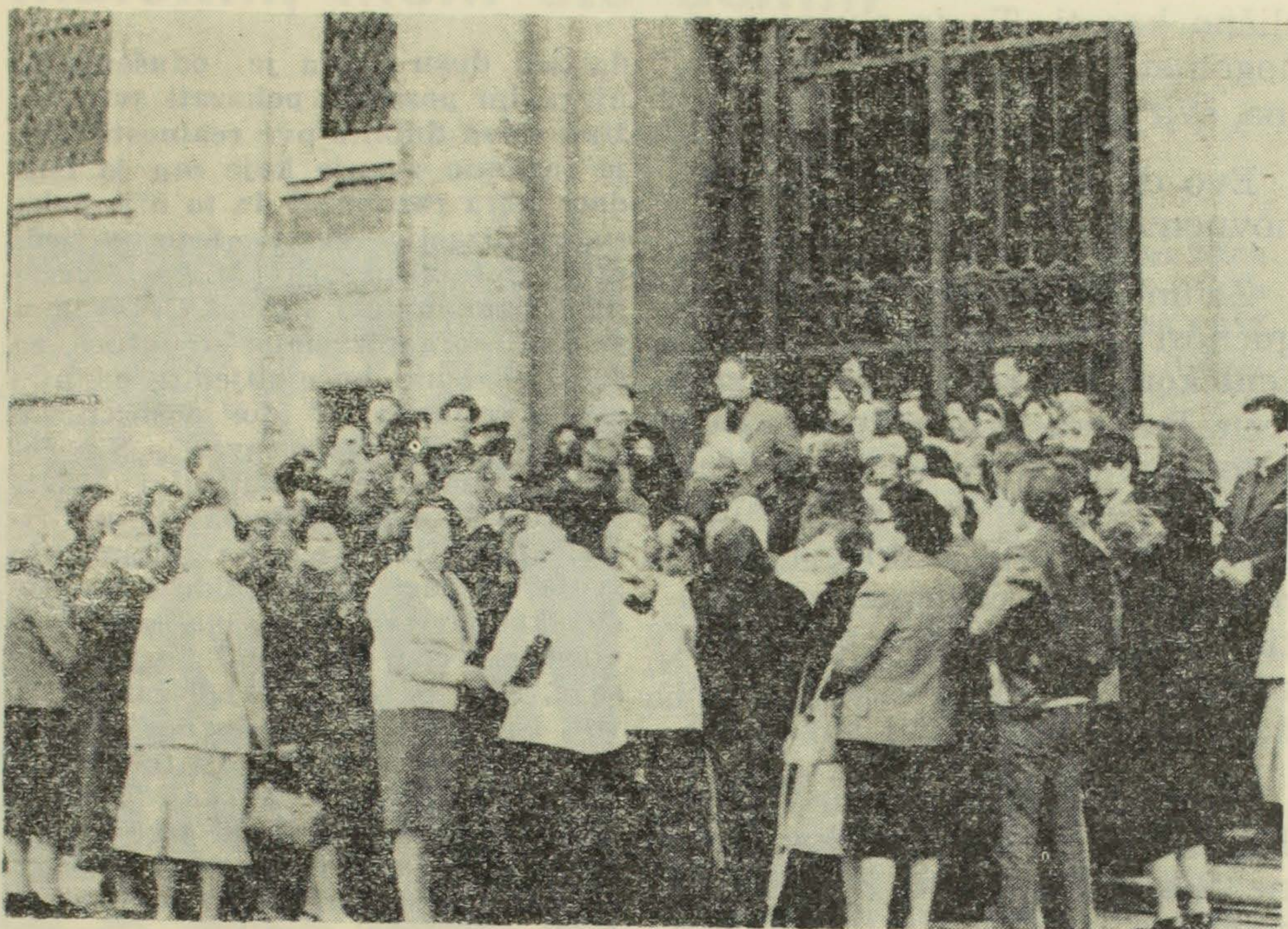
NA GROBU POSLJEDNJE NAŠE KRALJICE

Dana 29. travnja u crkvi Ara Coeli okupili su se gotovo svi hodočasnici iz Domovine sa svojim nadbiskupima, biskupima i svećenicima, na grobu posljednje bosanske kraljice Katarine Kosače gdje je služena sveta Misa koju je predvodio vrhbosanski nadbiskup dr. Marko Jozinović. U svojoj propovjedi osvijetlio je lik Katarine Kosače i njezinu vjernost Petrovom nasljedniku povezo s 1100 godina vjernosti Hrvata Rimskoj Crkvi. Istakao je zahvalnost Bogu što kao kršćani i narod tako dugo postojimo uza sve poteškoće koje su nas u tako dugoj povjesti snalazile. I ponos je Hrvata što se u tom svom opredjeljenju nisu pokolebali.

Na liturgijskom slavlju dobila

PAPA VAS VOLI“

se slika jedinstva svih hodočasnika iz svih dijelova domovine i iz drugih zemalja, koji su ispunili crkvu do posljednjeg mjesta. I tu smo se osvjedočili da je dovoljan mali poticaj da bi se srca vjernika otvorila Bogu i Crkvi u čitavoj tradiciji su čvrsto ukorenjene sve tegobe i radosti hrvatskog naroda. Posebno je na sve učinio snažan dojam nadgrobni natpis kraljice Katarine Kosače u crkvi Ara Coeli, a na njemu piše bosančicom:

»KATARINI KRALJICI BOSANSKOJ STIPANA HERCEGA OD SVETOGA SABE S PORODA JELENE IZ KUĆE CARA STIPANA ROENI TOMAŠA KRALJA BOSANSKOGA ŽENI KOLIKO ŽIVI GODINI 54 I PRIMINU U RIMU NA LITA GOSPODNJA 1478. NA 25 DNI OKTOBRA SPOMINAK NJE PISMOM POSTAVLJEN«

Na koncu liturgiskog slavlja mladi Šibenčanin Teo recitirao je pjesmu što ju je ispjevala papi za ovaj jubilej naša pjesnikinja Marija od Presvetog Srca, pod naslovom: »Wojtyla, Hrvatska tvoja u zagrljaj tebi hrli...«

Po završetku liturgije, hodočasnici su se razišli po Vječnom gradu da bi upoznali njegove ljepote i njegovu povjesnu odanost Bogu.

Bački hodočasnici na čelu s vlč. Kopilovićem nastojali su što više upoznati, premda dva dana koliko smo boravili u Rimu gotovo su ništa ako znamo da sam Rim ima oko 600 crkava koje sve imaju visoku umjetničku vrijednost, a da ne govorimo o ostalim znamenitostima. Bilo je lijepo vidjeti hodočasnike kako iscrpljeni od napornog programa, vrućine i umora, sretni sve to podnose, zadovoljni što im se pružila prilika da vide i dožive sve ono što im nudi Rim. Po gradu se mogu susresti i drugi hodočasnici iz drugih naših krajeva i svi se osjećaju kao braća, ujedinjena u jednom Bogu.

SUSRET SA SVETIM OCEM

Sve je bilo usmjereno na taj veliki dan, 30. travnja, koji svojim značenjem nadilazi sve dosadašnje doživljaje hodočasnčkog puta, i kao da preplavljuje cijelu našu dugu povijest noseći je pred Kristova namjesnika. Sva je Bazilika Sv. Petra kao košnica, ali sa zapanjujućim redom, jer sve teče po programu. Svi hodočasnici su zauzeli svoja mjesta već u 9,30 sati. Velika bazilika, koja prima 37.000, bila je stajljena na raspolaganje hrvatskim hodočascima, premda se dan prije moglo čuti kako ćemo vjerojatno dobiti samo dio Bazilike,

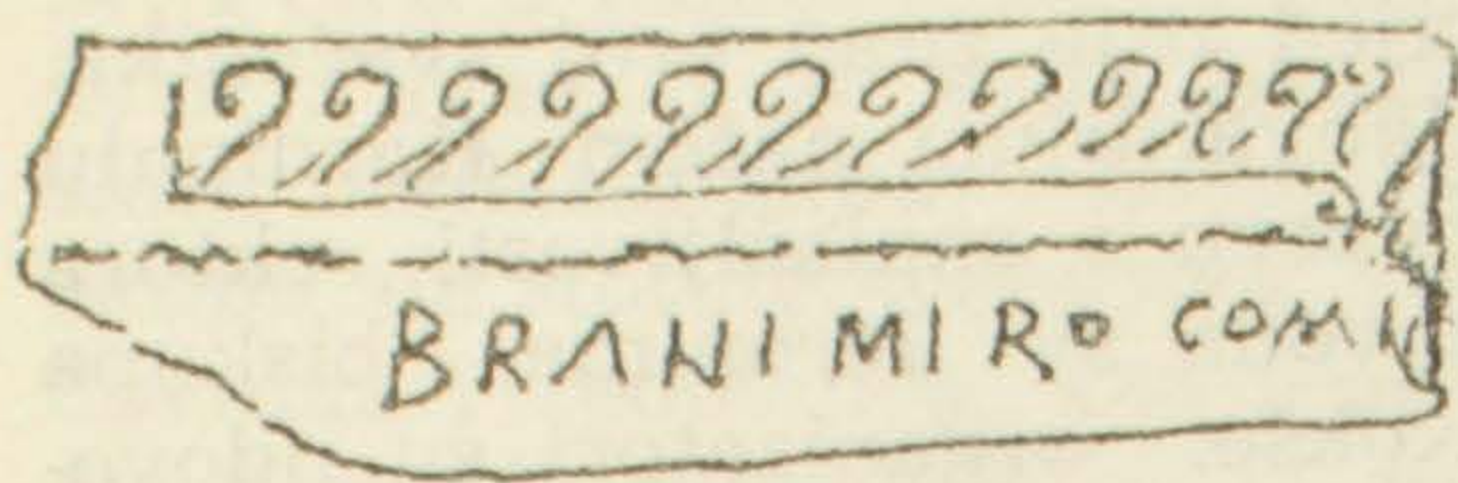
ali svećenici su teško primili vijest da neće koncelebrirati sa Svetim Ocem, jer se unaprijed nije znao broj svećenika. Zahvaljujući našem Kardinalu Šeperu i snalažljivosti rektora zavoda sv. Jeronima, biskupa Kokše, organizatori su udovoljili gotovo cijelom našem programu. Sve ono što se događalo u Bazilici, teško je opisati, a vrhunac svemu tome da je papa Ivan Pavao II u svom govoru upućenom hodočascima i govor kojim je nadbiskup Kuharić pozdravio papu. Riječi, koje je papa izrekao, toliko su snažne i značajne za nas da bi svatko trebao znati gotovo na izust taj povjesni govor prvi puta izrečen na hrvatskom jeziku od jednog pape. Mnogi od hodočasnika već više puta su se susreli s prijašnjim papama i bili su presretni ako ih je papa barem pozdravio na našem jeziku. I svaki put smo osjetili da i mi nešto značimo u svjetskim razmjerama, posebno u krilu Crkve.

Ali, 30. travnja osjetili smo se u Rimu kao kod kuće, osjetili smo da je papa Wojtyla iz Poljske našeg roda, osjetili smo da jedino pred Bogom su svi narodi jednaki. To je izraženo i u govoru nadbiskupa Kuharića kao i u molitvi vjernika koji su prekrasno otpjevali splitski prof. glazbe dr. Zdravko Blajić i svećenik Škvorčević. Glavni animator cijele liturgije bio je dr. Antun Benvin, koji je nenametljivo vodio slavlje. Posebno ovdje moramo istaći izvanredno pjevanje koje je vodio dr. Blajić. Pod njegovim vodstvom cijela Bazilika je odjekivala starim našim dobrim pučkim pjesmama, a hodočasnici su pjevali kao uvježbani zbor. Poseban kamenčić u tom mozaiku je Evanđelje koje je pjevao prof. Mirko Šikić napjevom starih gljagolaša naših južnodalmatinskih krajeva. Svi su bili zadivljeni takvim bogatstvom koje u sebi krije kulturna i vjerska baština našeg naroda.

Za vrijeme pričesti Sveti Otac je pričestio oko stotinu naših hodočasnika, predstavnike svih naših krajeva. Posebna atrakcija bile su narodne noš-

(nastavak na str. 8)

Nastavak reportaže sa str. br. 7

nje, a među njima najbrojniji su bili hodočasnici iz Bačke. Na koncu Sv. Otac je zosvetio nad grobom Sv. Petra pralik „Gospe velikog zavjeta”. Ovoj svečanosti uz kardinala Šepera i Bertolija, te naše biskupe, i mnoge goste, među kojima je bio mons. Johan Griesser, bio je i ambasador SFRJ pri Svetoj Stolici Zdenko Svete sa suprugom. Tog istog dana u večernjim satima ambasador Zdenko Svete priredio je primanje za uglednike Vatikana za diplomatski kor pri Vatikanu, za naše biskupe i voditelje hodočasnika u hotelu Colombos u ulici Pomirenja. Kardinal Šeper također je dan ranije priredio primanje za biskupe i voditelje hodočašća.

DAROVI PAPI

Zbog ograničenosti vremena, darovi nisu predani papi pod misom, kako je bilo predviđeno, nego prije mise. Papi je predan kalež u liku kupe kneza Višeslava, zatim misnica koja je izvezena u Zagrebu, a na leđima je veliki križ s grbom, što simbolizira čitavu našu povjest koju papa uzima na sebe. Izrađen je i prigodni misal, mitra i oltarnik. Bilo je još mnogo darova među kojima su se isticali i darovi iz Bačke. Mladi iz Bačke predali su papi preko kardinala Šepera poklon Bunjevaca od Subotice, od slame izrađen salaški prizor bunara i đerma, Šokci iz Monoštora, Sonete i Sombora predali su poklone od vezenih radova. Ovaj događaj jeste jedan u nizu, kojima želimo obilježiti 1100 godina vjernosti Sv. Stolici, a nastaviti će se u našim crkvama i katedralama, a završna svečanost bit će u Ninu u mjesecu rujnu.

slike: P. Damir
priredio: Andrija Đaković

Odgovor urednika sa str. 2

slično kao ti. To je slučaj i sa nogometašima, zemljoradnicima, sviračima i sl.

Evo da ti kažem nešto o duhovnom staležu.

Za **muške** osobe postoji mogućnost duhovne službe u **svećeničkom** ili **redovničkom** staležu. Razlika je između ova dva u tome, što redovnici žive u zajednici i polažu zavjete: poslušnosti poglavaru, čistoće i siromaštva. Dok svećenici nemaju tih zavjeta i najčešće ne žive u zajednici već po župama kao župnici — biskupovi suradnici.

Ženske osobe se posvećuju Bogu u službi ljudima kao Časne Sestre koje isto žive u zajednici i polažu ona tri zavjeta poslušnosti, čistoće i siromaštva. One se obično stavljaju u službu bolesnima, starima, djeci, pomažu u župama kao vjerroučiteljice, orguljašice, sakristanke... Postoji više vrsta Časnih Sestara, već prema tome čemu ih je želio usmjeriti njihov utemeljitelj: sv. Franjo, sv. Dominik, sv. Vinko, sv. Ivan Bosko i sl...

Svećenik je dakle čovjek, koji ima tu sreću, da govori, radi i živi mjesto Krista. On čini da Krist i danas i do konca svijeta bude na zemlji prisutan i da ljude spasava. Biskup ima puninu svećeničke službe kao nasljednik apostola, a svećenik je suradnik biskupov. Zato biskup prima nove kandidate za svećeničku službu, on se za njih brine, on ih preko svojih ljudi priprema za novu službu i on, ako su prikladni podjeljuje im sakramenat sv. Reda. Zato ti preko tvog župnika podnesi molbu Biskupskom Ordinarijatu u Subotici, a sve ostalo će ti župnik pomoći.

Najprije se ide u sjemenište gdje se kroz četiri godine sprema i stiče srednje obrazovanje. Zatim se odlazi na bogoslovni fakultet u Zagreb, a ogranci su mu u Đakovu, Splitu, Rijeci... Nakon završene bogoslovijske biskup ti podjeljuje sakramenat sv. reda i šalje te u službu ljudima-vjernicima.

Biti prozvan biti ljubljen sa str. 3

da želi dušu koja je oduševljena njegovim pozivom pokazati svu težinu i svu dubinu ove realnosti. Tko je razumio zvanje koje mu je Isus dao, mora razumjeti da to nije neka sistematizacija života. I to vrijedi za sve pozive u Crkvi. Iako i svećenički i redovnički poziv u Crkvi imaju svoje organizacione strukture, za sve koji Isusa hoće slijediti, od njegovih vremena pa do posljednjih dana vrijedi ona Isusova: „a Sin čovječji nema gdje položiti glavu”. Našta nije manje zahtjevna n i ona riječ: „Pusti mrtve neka ukopavaju svoje mrtvace. A ti hajde i navješćuj kraljevstvo Božje”, a radi se o vlastitom ocu: To znači pusti da osobe, koje ne žive ovaj božanski život, ispunjavaju ove dužnosti; nije nužno da to činiš ti, koji trebaš nositi božanski život. Ti koji si u životu to jest imaš život, trebaš širiti život. Stvari koje su ovom svijetu lijepe i svete mogu činiti i drugi. I još posljednja ozbiljna opomena: „Nitko ko stavi ruku na plug, te se obazire natrag, nije prikladan za kraljevstvo Božje”. To je razumljivo jer Bog nas ljubi od vječnosti, zato ga mi ne možemo ljubiti nekoliko mjeseci ili godina. Ako se Bog nama daruje potpuno i mi se njemu moramo darovati potpuno.

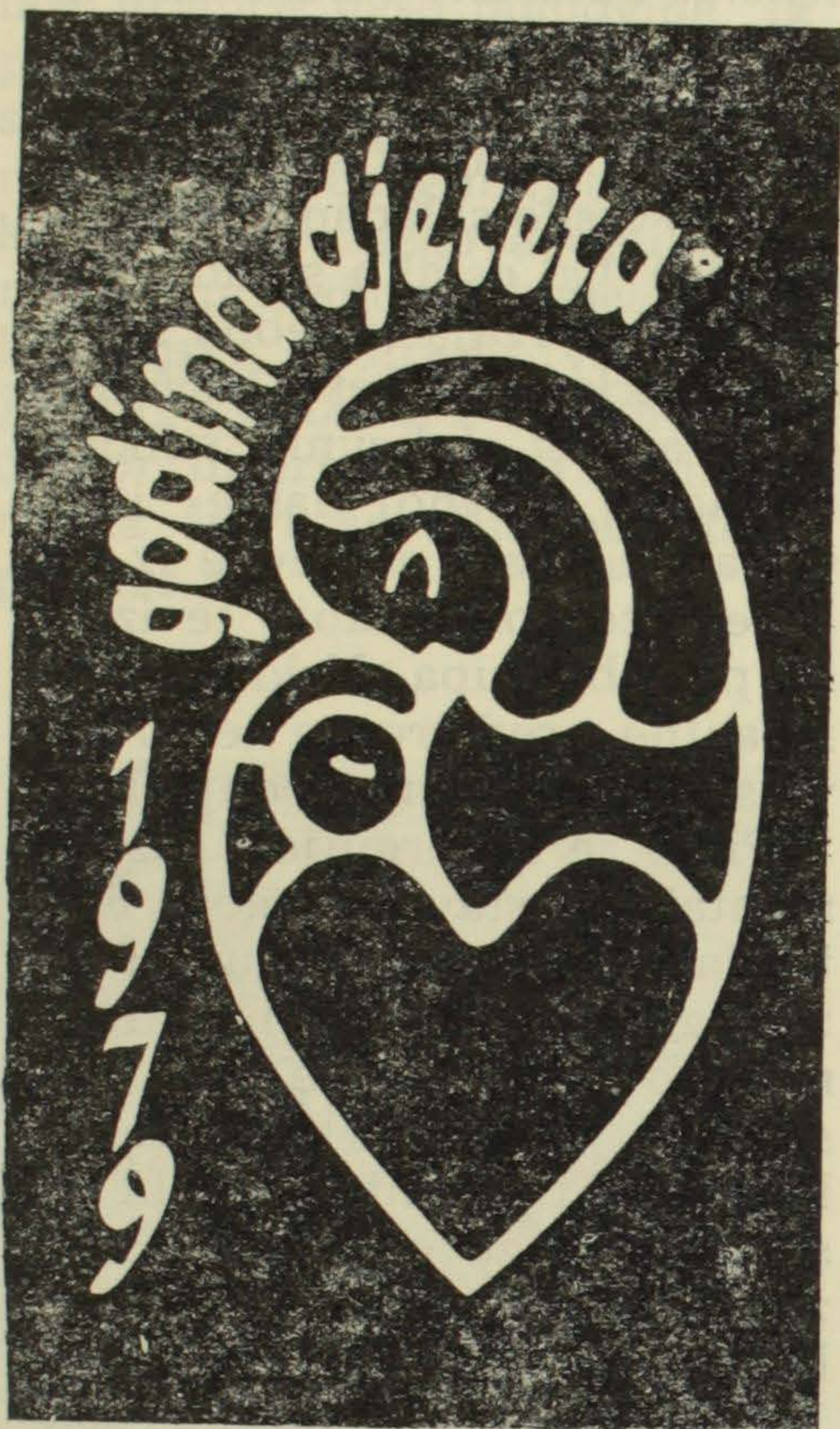
A NAGRADA?

I zato je posve normalno da Petar pita Isusa: „Evo mi smo ostavili, sve i pošli za tobom. Što ćemo za to dobiti?” Isus im odvrati: „I svaki će koji radi mene ostavi kuću, ili braću, ili sestre, ili oca ili majku, ili ženu ili djecu, ili njive primiti stotruko i baštiniti život vječni.” Duša koja se posve daruje Bogu i odreče se svega, iskušat će jednu takovu radost, koju nijedna druga duša ne može kušati, radi osobne ljubavi Boga prema svojim. Dodajte i kušajte kako je dobar Gospodin.

Ovo je kratki opis zvanja prema evanđeoskim spisima. No, najljepši i najjasniji opis zvanja ostaje ona Markova fraza: „Isus ga pogleda i zavoli” (Mk. 10, 21)

Dragi Zvonko, ne šaljem ti pismo, već ovim putem ti odgovaramo pa će možda na ovaj način još nekom moći poslužiti. Obećajemo ti sa svoje strane da ćemo moliti za tvoju ustrajnost u ovim odlučnim trenucima tvoga života. Ako ti bude kad potrebno još kakvo razjašnjenje ili kakva pomoć, javi se slobodno. Rado ćemo ti pomoći. Bilo bi nam svakako drago čuti kako si riješio svoje probleme pa nam se javi kad budeš u sjemeništu.

„Što ste god učinili jednom od ovih malenih, meni ste učinili“

PROŠTENJE NA »BUNARIĆU« 79

I ove godine će biti veliko proštenje na »Bunariću« kod Subotice na zadnju nedelju kolovoza 26. VIII. Svečanost počinje u subotu navečer u 19 sati. Prvo je služba pokore, a u 20 sati je procesija sa svijećama i nakon toga sv. misa. Na sam dan je prva misa zajednička u 7 sati. Svećana Misa na mađarskom jeziku je u 8 sati i svećana misa na hrvatskom jeziku u 10 sati. Svake godine nas je obradovao svojim prisustvom naš biskup i biskup gost pa se nadamo da će tako biti i ove godine. Pozivamo sve Marijine štovatelje na hodočašće u drago i skromno Svetilište pokraj našeg biskupskog grada. Dodajte na »Bunarić«.

Inače osim na glavno proštenje mise ima svake subote u 9 sati i na Malu Gospu. No i inače ako dođe organizirana grupa.

Ove Kristove riječi su jako pune nadahnuća. Mnogi su se na njima naučili ljubiti čovjeka i to baš onog najobičnijeg koji nam je sve manje simpatičan. Jer dogodi se, da mi ljudi neke ljude u nekim vremenima ili okolnostima najblaže rečeno ne primjećujemo. Zato ostajemo kraj njih hladni, i neprimjećujemo njihove nečujne vapaje.

Jedan otac obitelji je razumio ove Kristove riječi tako, da svaki dan poljubi svoju djecu na povratku sa posla, pomiluje ih po glavi, sjedne pored njih da ih upita kako su proveli dan u igri ili školi...

Jedna kršćanska majka je gornje Isusove riječi razumjela, da treba često posjetiti čekaonicu za »vještački prekid trudnoće« samo da upita žene koje dolaze na abortus: hoće li i one ubiti svoje dijete...?

Jedan intelektualac-vjernik je razumio gornji tekst tako, da svaki mjesec odvoji novaca za sv. Mise koje naručuje kod svojeg župnika sa nakanom: »za one roditelje, koji se kolebaju, dali će ubiti svoje dijete ili ne! Da ne učine...!«

Jedna bakica je razumjela Isusove riječi sa naslova tako, da pješice ode u grad, a novac stavi u kasu za pomoć Majci Tereziji.

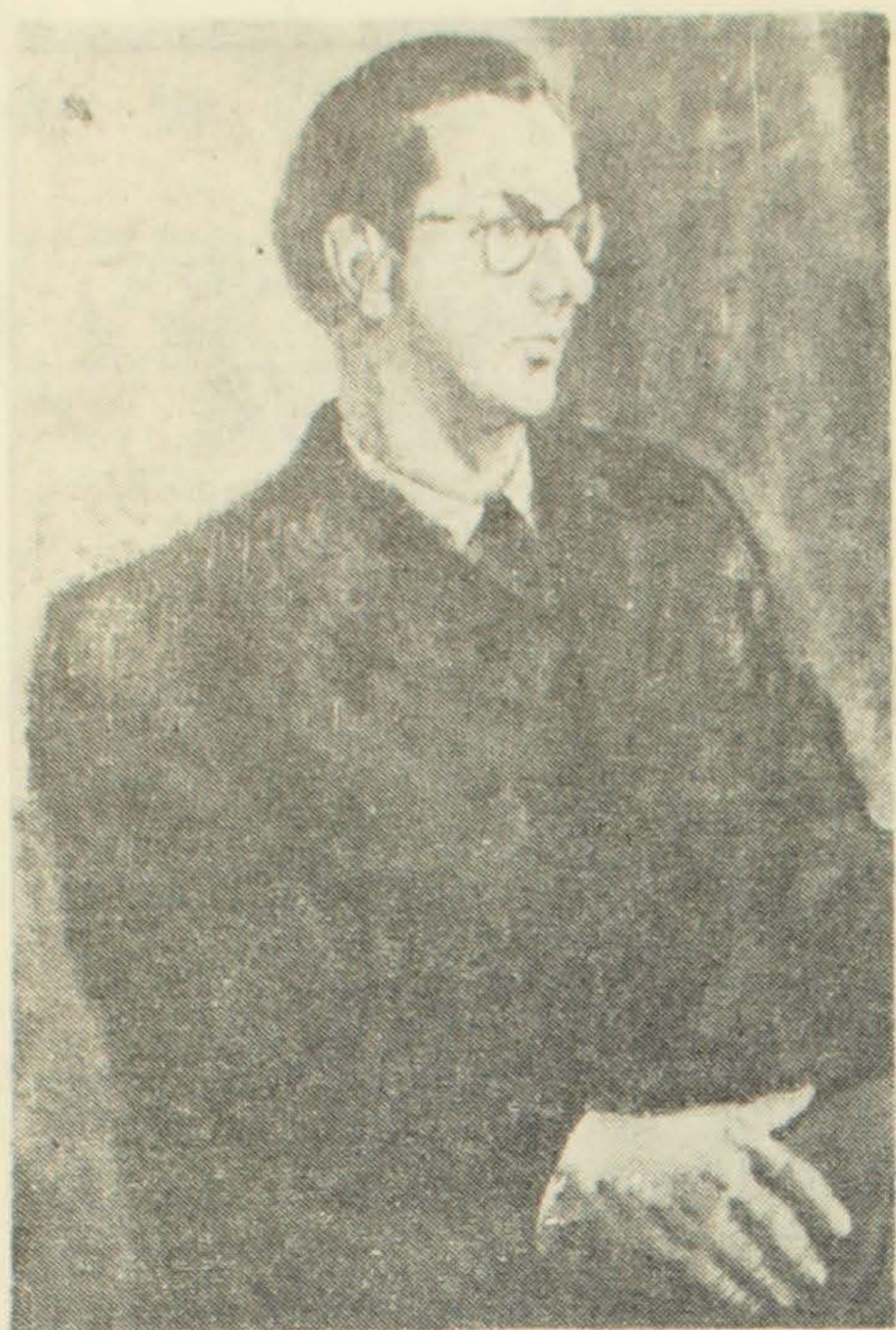
Skoro bismo sa sigurnošću mogli reći, da su gornje Kristove riječi i uzrokovale »Godinu djeteta«, jer joj je začetak bio katolički svećenik JOZEF NERMANN, koji je obilazeći Afriku i ostale kontinente, vidio kako veliki broj djece gladije, kako dječica trpe i fizičke i moralne i psihičke posljedice društvene nebrige. Već od 1972. g. redovito šalje podatke o teškom stanju djece i tražio, da se jedna cijela godina u čitavom svijetu posveti djeci. Uspio je ove 1979. g. koja je sa strane Ujedinjenih Naroda proglašena u cijelom svijetu »godinom djeteta«.

Već je pola »Godine djeteta« na izmaku, a mi još toliki nismo učinili ništa. Ne da ne bismo htjeli, nego možda nismo stigli sjesti i razmisliti, a što bih ja...? Koja su moja najmanja braća...? Počni sa molitvom za one koje želiš, pa onda koju žrtvicu dodaj, prikupiti nešto za njihovu korist, možeš prodavati naljepnice sa natpisom »volimo djecu«, s ponosom nositi značku »Godina djeteta«. Svakako nastoj da ne propustiš ove godine proštenje na Bunariću, koje će biti sve u znaku ove godine. Možda bi mogao dati svoj prilog oko organiziranja »dana djeteta« u vašoj župi koji će biti 28. listopada o. g.

Bilo bi čak veoma korisno da nam nešto napišete, svoje pokušaje, prijedloge ili uspjehe... Možda bi to moglo koristiti i drugima.

HODOČAŠĆE U KATEDRALU ZA 29. VI

U sklopu velikih jubileja Crkve u Hrvata, ove godine slavimo 1100 godišnjicu konačnog opredjeljenja naših predaka za katoličku vjeru. To se jasno vidi iz pisama koje su izmjenili prije 1100 godina. Papa Ivan VIII i knez Branimir te biskup Teodozije. Sjećajući se te obljetnice prilika je ovo da se Bogu zahvali za veliki dar vjere, koja je sačuvana kroz duga stoljeća. To se čini tokom cijele ove godine. Posebno je to ovih dana kada je sadašnji papa Ivan Pavao II uputio pismo svim vjernicima Hrvatima. U našoj katedrali će taj DAN ZAHVALE ZA DAR VJERE BITI NA BLAGDAN APOSTOLSKIH PRVAKA PETRA I PAVLA 29. VI. o. g. Vjernici Subotice će se spremati trodnevnim razmišljanjem i molitvom tj. 26, 27, 28, lipnja na večernjim misama u 19 sati u katedrali. U predvečerje blagdana 28. VI iza mise će biti koncert u subotičkoj katedrali, koji će biti praćen meditacijom iz pisma Pape Ivana VIII i kneza Branimira. Na blagdan Petrova će se hodočastiti iz svih naših župa u katedralu. Bit će to prigoda da se nađemo zajedno oko biskupa u svojim lijepim nošnjama, da slavimo Misu našim lijepim pjesmama. Preporučamo da se tako organizira da svaka župa na prikazanje po svojim predstavnicima pristupi prikazanoj procesiji noseći dar na oltar. Misa će biti navečer u 18 sati. Neka ovo bude i pozdrav i poticaj da se nađemo u što većem broju na VELIKOJ ZAHVALNICI.

ŠULENTIĆ: A. VIDA KOVIĆ

U Subotici u katedrali-bazilici 22. travnja komemorativna je 15. obljetnica smrti skladatelja, muzikologa i dirigenta, svećenika Albe Vidakovića. Sva-ke godine se Subotičani prigo-dom godišnjice smrti sjete svo-ga velikog sina i na taj dan dr-že misu zadušnicu (komemora-ciju) i posjete njegov grob.

Albe Vidaković je bez sum-nje naš najveći crkveni litur-gijski skladatelj i jedan od naj-priznatijih naših muzikologa. Rodio se u Subotici 2. listopada 1914. godine od oca Ivana i maj-ke Jelene rođ. Tumbas. Umro je u Zagrebu 18. travnja 1964. godine u bolnici.

Prve temelje iz glazbene um-jetnosti dobio je u svom rod-nom gradu, kasnije odlazi u sjemenište u Travnik, a zatim na bogosloviju u Zagreb. Godi-ne 1937. završio je svoj bogos-lovni studij i u subotičkoj ka-tedrali imao svoju mladu misu i kratko vrijeme je bio kapelan u Žedniku kraj Subotice. Iste godine odlazi u Rim na Papin-ski institut za crkvenu glazbu gdje je primljen kao napred-niji đak odmah u drugu godinu. Diplomirao je na dva odsjeka i to na odsjeku za crkvenu kompoziciju i na odsjeku za gregorijanski koral.

Pretpostavlja se da mu je pr-va skladba obrada narodnog motiva »Kolo igra« za četvero-glasni muški zbor. Iz 1937. god.

ALBE VIDA KOVIĆ

uz 15. obljetnicu smrti

vjerojatno za prigodu svoje mlade mise (ili možda za Alek-su Kokića) postoji štampana »Mladomisnička« (ofertorij) za veliki mješoviti zbor.

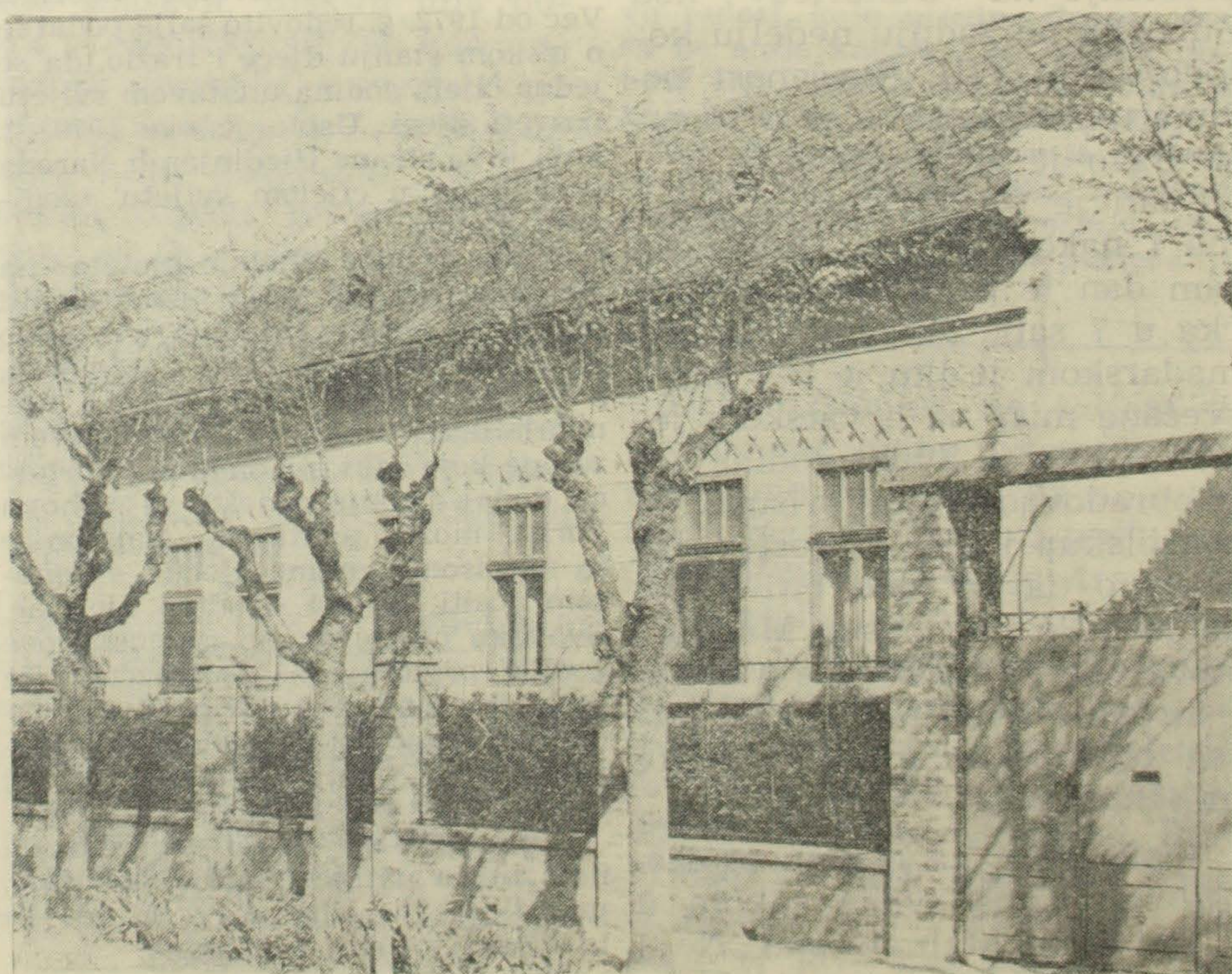
1941. godine mladi maestro Vidaković se vraća u domovinu i u Zagrebu razvija svestranu glazbenu djelatnost. Godine 1942. imenovan je regensom chori zagrebačke katedrale.

Na području duhovne glazbe njegov interes bio je svestran. Počevši od jednostavnih har-monizacija i ritmizacija pučkih popjevki, harmonizacije korala, litanija, moteta, himana, ofer-torija, dakle praktično upotre-bne liturgijske glazbe, pa sve do velikih formi (oratorij) sve je to privlačilo njegovu pažnju. No, najvrednija djela su mu mise i moteti. Napisao je sedam misa. Prva tzv. Hrvatska misa, po svoj prilici rad iz đачkih da-na. Zatim slijedi Missa Caecili ana; Missa Gregoriana; Missa simplex; Prva staroslavenska za dvoglasno pučko pjevanje. Najpoznatija Vidakovićeva s-kladba je Druga staroslavenska misa za troglasni ženski zbor i orgulje (postoji verzija za tri nejednaka glasa). Treća staro-slavenska misa je zadnja, naj-jača i najoriginalnija.

Njegovi moteti odlikuju se bogatstvom raznolikih ugodaja te izvrsnom karakterizacijom teksta. Tulerunt Jesum (oferto-rij za blagdan sv. Obitelji), Protege Domine (ofertorij za Križevo), Magnifikat, itd, sve su to izvrsno skladane prigodne skladbe. Od ostalih skladba du-hovnog sadržaja posebno se is-tiču zbirke: Devet Marijinih stihova, Pet duhovnih stihova, četrnaest »Divnoj dakle« i dr. Obradivao je i popjevke iz Ci-hare octochorde, koje je izdao za potrebe župa. Vrlo su inte-resantne predigre na temu ad-vetskih i božićnih popjevki.

Pisao je za orgulje i instru-mentalne sastave. Njegova Fan-tazija i fuga u f-molu (1945.) za orgulje spada u vrhunski do-met novije hrvatske orguljske skladbe. Za veliki orkestar s-kladao je tri zamašna djela. To su: I suita za gudaće, II suita za veliki orkestar i Allegro sc-herzado.

Podjednako plodan na pod-ručju svjetovne glazbe (izuzev-ši područje opere, baleta i sim-fonije) ostvario je niz uspjelih kompozicija. Izvanredne solo-popjevke (Cincokrt, Vinac di-vojački i dr.); te svjetovni zbo-rovi (Bački madrigal, Božur na tekst Alekse Kokića).

RODNA KUĆA + ALBE

(Nastavak sa 10 strane)

Albe Vidaković je posebno razvio jaku i priznatu znanstvenu djelatnost na polju muzikologije. Iza sebe ostavio je veliki muzikološki opus kojim prelazi granice naše domovine. Iz prašnih arhiva izvukao je i na svjetlo iznio ime našeg rano baroknog glazbenog majstora Vinke Jelića, a njegova djela obradio i priredio za koncertnu i liturgijsku upotrebu. Vidaković je Jurja Križanića obradio kao doktor disertaciju, ali je iznenadna smrt sprečila obradu i promociju.

GROBNICA + ALBE VIDA KOVIĆA

Vidakovićovo najznačajnije djelo u povijesti katoličke Crkve kod nas jest osnivanje »Instituta za crkvenu glazbu« u Zagrebu koji je otvoren 25. 09. 1963. Maestro je već bio mrtav ne dočekavši kraj prve školske godine. No postignuti uspjesi Instituta su očigledni, on je opravdao svoje postojanje. A u jedno Institut je i čuvar uspomene na svog zaslužnog osnivača.

Albe Vidaković živi i dalje među nama u svojim djelima, a naša je dužnost slijediti njegov primjer i nastaviti njegovo djelo.

SUSRETI

20. maja 1979. god. mladi subotičkih župa bili su domaćini četrdesetak mladih iz Vukovara. U 11 sati u crkvi u Aleksandrovu prisustvovali smo svetoj misi. Srca su se otvarala. Molilo se i pjevalo zajedničkom Prijatelju koji nas je zbližio. Pružena ruka mira i stisak ruke od srca, prijateljski značio je — Prijatelju računaj na mene.—

Na zajedničkom sastanku izmijenje na su iskustva koja su nas obogatila, dala novi podstrek živjeti i dalje sa Kristom i za Krista.

— Slavica —

CRNA GORA — POMOĆ POSTRADALIMA

Kada smo 15. travnja čuli za zemljotres na Crnogorskom primorju, odmah nismo mogli shvatiti ni svu tragičnost te vijesti. Televizijske kamere preko malih ekrana pokazali su razornu moć „prirode“ koja ne osluškuje ljudski plač i bijedu, nego kao da ide svojim ustaljenim zakonom i mijenja konfiguraciju zemlje. Stravično je bilo vidjeti kako je more uzmaklo, ili kako neke ulice i zgrade vire iznad morske površine. Još veću nesigurnost unose neprestani podrhtaji tla, koje kao u nekom vulkanskom grotlu traži nove žrtve i da se poigra s ljudskim životima. U znak solidarnosti iz svih naših krajeva stiže pomoć, a nije mala pomoć i mnogih prijateljskih zemalja koje duboko suosjećaju s tom tragedijom. I Sv. Otac papa Ivan Pavao II poslao je svoj dar preko biskupske konferencije. Na tom području ima veliki broj crkava koje su ili srušene ili narušene. Da bi se one obnovile potrebna su velika sredstva, pa su naši biskupi proveli akciju prikupljanja u svim župama za popravak crkva. I u našoj biskupiji je skupljeno na tu naknadu, ali ako tko još želi, može darovati, a Gospodin će nagraditi svaku ljubav.

A. D.

MOLIM VAS, KUDA SE IDE U ĐURĐIN...?

Vjerovali ili ne, nikad nisam bio na Đurđinu. Nije priko svita, ali me ništa nije vuklo u Đurđin. Mislio sam u sebi, pa šta da gledam u Đurđinu...? Prije baš nije ni imao neznam kakvu vezu, loš put... A da idem okolo nije mi se dalo. Tako sam proveo svoj vik, da nisam bio tamo... A sačuvaj Bože da sam umro, nikad ne bih vidio i čuo što sam tamo imao priliku.

Pa to je sasvim lipo selo, sa lipim centrom, drvoredom i to fajn uređeno za jedno tako selo. Gospodin Marko Vukov, sadašnji župnik mi je pokazao tu divnu crkvu u starokršćanskom stilu bazilike. Protumačio mi je kako se slavi u veoma lijepom broju sv. Josip Radnik baš na 1. maja, što mi se jako dopalo. Govorio mi je kako ima lipe planove sa mladima te župe. Naišao je na veoma lipo razumivanje od strane virnika Đurđina. Dopada mi se originalno zamišljen plan župnog stana koji bi tribo biti u sklopu crkve, što se sadašnji župnik nada kad-tad realizirati, jer narod je dobar i voli, a i daruje za svoju crkvu.

Mladi su imali nedavno priređen dan duhovne glazbe, što je bio lipo posicen... A skoro da je prva Pričest bila interesantna, jer nisu roditelji svaki za svoje dte morali izmišljati kako će ga obući, jer su sad svi i dječaci i djevojčice imali jednaka bila ruha, a što pomaže, da se ljudi ne ističu s ruhom, već da se duhovno sprema za taj najlipši dan.

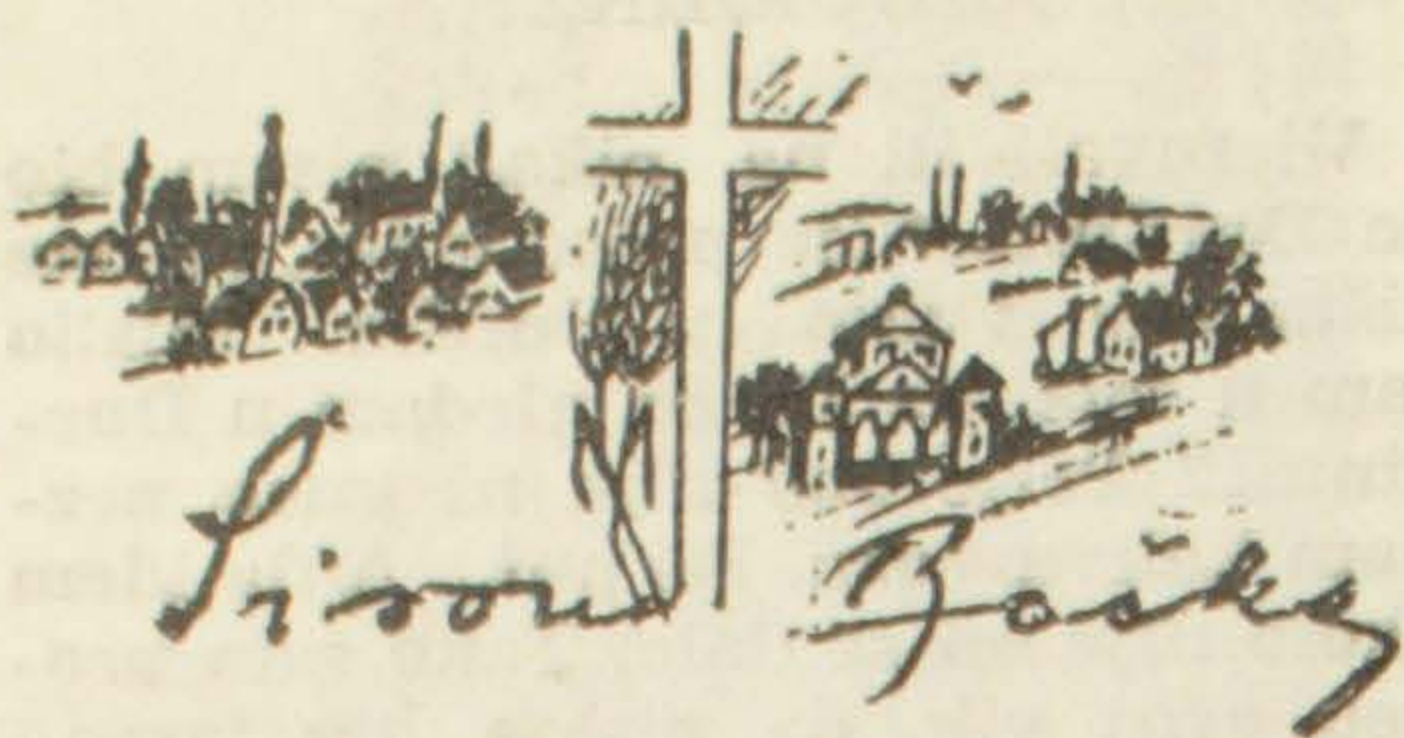
Još samo da dodam kako mi je sad jasno odakle se rađaju prikrasni slavnati radovi, koji se primalo poznaju. Dobre naše obične žene s Đurđina ulažu u to mnogo ljubavi i ukusa, što zaslužuje da bar još jedanput dođem u taj lipi Đurđin, ako me Bog poživi.

SUBOTIČKI BISKUP ČESTITAO USKRS PRAOSLAVNOM EPISKOPU

Na Bijelu Nedjelju u Novom Sadu u župskoj crkvi sv. Roka subotički biskup mos. Matija Zvekanović podjelio je sakramenat svete krizme krizmanicima novosadskih župa. Sakramentu je pristupilo preko pedeset kandidata, koji su pozdravili biskupa i obećali mu da će primljeni Duh u sebi raspiravati kako bi On po njima sve više se suživljavao s Crkvom.

Taj dan također je sestrinska Pravoslavna Crkva proslavljala Kristovo uskrsnuće, što je bilo rovod da subotički biskup mons. Matija Zvekanović u pratnji novosadskog župnika mons. Huzsvar Lászlá i tajnika Konez Istvana posjeti i uputi iskrene uskrsne čestitke episkupu bačkom Visoopreosveštenom Nikanoru Iliću. Susret je bio vrlo srdačan i bratski, gdje su izmjenjene dobre želje za što tješnju suradnju ovih dviju Crkava, posebno na teritoriju

Poznajete li
i čitate li naše
jedine katoličke
novine
„Glas koncila“

KOMEMORIRANA PETNAJSTA OBLJETNICA SMRTI MAESTRA ALBE VIDA KOVIĆA

Subotički vjernici, a osobito katedralni pjevački zbor ne zaboravlja ni jednu obljetnicu smrti Mo Albe Vidakovića. Ova pak godišnjica 22 travnja je bila veoma bogata umjetničkim i glazbenim sadržajem. Toga su dana bile dvije Mise služene za pokojnog Albu. Jedna prije podne u 10 sati na kojoj je izvedena „Misa u čast Leopoldu Mandiću“ od fra Stanka Vasilja, franjevića hercegovačke provincije, koji je sam ravnao zborom dirigentskom palicom i još više zanosom srca. Bila je to praznovodba ove Mise! Večernju pontifikalnu Misu služio je Mons. Matija Zvekanović biskup subotički, a zbor je pod ravnanjem vrijedne katedralne orguljašice s Mirjam Pandić izveo je Misu Mo Vidakovića tzv „Staroslavensku“. Još je posebno zapažena točka »Bone Jesu« od starog hrvatskog baroknog majstora Vinka Jelića, a uobradi Maestra Vidakovića. Točku su izveli s. Karmela Kovačević i g. Ivica Perčić uz pratnju orgulja te „Hvalite Gospoda“ motet od kompozitora Milana Asića, dirigenta subotičke filharmonije. Zbor je posjetio zajedno sa pokojnikovom rodbinom i njegov grob, gdje su nakon molitve otpjevali Domjanićev „Za svaku dobru riječ...“

J. S.

NOVI SAD

misa za bolesnike

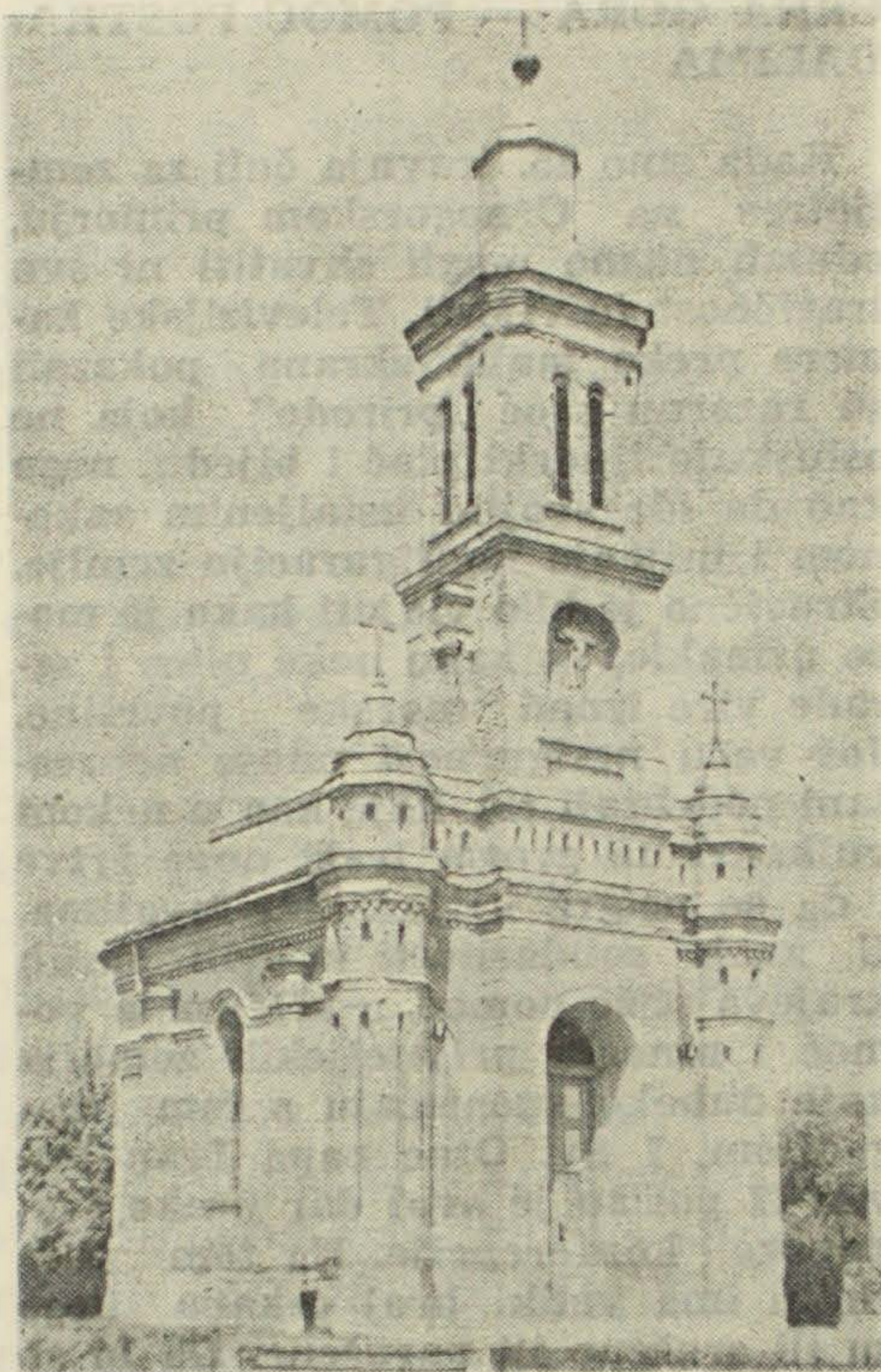
Na duhovski ponedjeljak 4. lipnja u glavnoj crkvi Imena Marijina upriličena je sveta misa za bolesnike, i to na mađarskom jeziku i na hrvatskom jeziku, pod sv. misom je podjeljen sakrament svetog pomazanja. Slavlju je prisustvovalo lijep broj vjernika, oko 260. bolesnika je primilo sakrament bolesničkog pomazanja. U sv. misu je služilo pet svećenika iz grada, a u prigodnoj homiliji župnik preč. Huzsvár László istaknuo je kako je ovaj sakrament možda malo zapostavljen od vjernika jer često se misli kako je taj sakrament samo za one koji miru. Naglasio je kako je Isus ustanovio sakramenta za život ljudi, i da ovaj sakrament prašta, jača i pomaže ljudsku nemoć Neka Gos-

podin pomogne svima potrebnima koji traže njegovu pomoć.

A. D.

DJECA OSNOVALA FOND ZA GLADNU DJECU

U novosadskoj župi Imena Marijina, djeca su odlučila da svoj višak novca odvajaju za svoje vršnjake koji nemaju ni ono najpotrebnije za život. Tako su za kratko vrijeme uštedili 2400 novih dinara i poslali su potrebnima. Ovim su odlučili da stalno prikupljaju i novac i poništene poštanske markice i šalju u misije. Oni bi željeli da se ta akcija odvija po svim župama, posebno u ovoj godini djeteta.

Kapela na Kalvariji

SUBOTIČKA KALVARIJA SE U- REDUJE

Vjerujemo, da ste se i sami stidjeli otići na Kalvariju na Veliki Petak ili Subotu, što naši vjernici kako salašari, tako i iz grada jako vole. Nije se smjelo jesti posvetilište, ako se ne ode na Kalvariju. Jako je loše izgledala izvana i iznutra. Postaje su prije nekoliko godina popravljene, zatim nešto kasnije su u slike nove nabavljene, ali sama kapelica, fasada, oluci, ograda, kapije..., bilo je već jako dotrajalo.

Kalvarija ima prihod jedino što se skupi za ona tri dana prije Uskrsa, što je premalo da se ista počne. Moralo se čekati, dok se sakupi barem za materijal. Tako smo počeli. Sve ćemo moći urediti samo ako nađemo razumijevanje kod vjernika. Darovi se mogu slati: Župni ured, 24000 Subotica, Gajeva 2 sa naznakom »za Kalvariju«. Hvala svima unaprijed!

KRIZMANJE U KATEDRALI

Veliki Blagdan Duhova uvijek je događaj za mnoge u subotičkoj katedrali. Naime, tada se obavlja krizmanje za mlade koji završavaju VIII razred. Tako je bilo i ove godine. Ogromna katedrala bila je premale na da primi sve one koji su htjeli biti na Biskupskoj misi u 9 sati. Biskup je svečanu misu koncelebrirao sa svim župnicima Subotice. Mladi krizmanici iz subotičkih župa su čitali, predmolili molitve vjernih, pri nosili prikazne darove u svečanoj procesiji. Biskup je zanosnom riječju bodrio na ustrajnost u vjeri i jedinstvu naroda Božjeg i svih pastira. Krizmalo se preko 220 mladih. Mnogima će ostati i ovaj dan kao jedan od važnijih u životu. Unatoč silnoj vrućini svi su sudjelovali u liturgiji.

ZAVRŠETAK VJERONAUKA NA »BUNARIĆU«

Mladi vjernici Subotice imaju redovitu katehizaciju u više centara. No mjesečno jednom se običavaju sastati u dvoranama u Harambašićevoj ul. 7, na »Katedru mladih«. Tada je obično predavač koji od naših teoloških stručnjaka. Obično su to profesori sa naših bogoslovija. Ta predavanja su jedno veče, a za Božić, Uskrs i konac godine po tri dana. Tako je ovaj puta bio predavač dr. Marijan Mandac, prof. iz Zagreba koji je govorio o u'ozi Duha Svetoga u našem životu. Trećeg dana tj. 9. VI predavanje je bilo na »Bunariću«. Okupilo se više od stotine mladih. Iza predavanja slijedila je sv. misa koju je vodio A. Kopilović, upravitelj svetišta. Svetom misom je ujedno završen vjeronauk. Naime, naš je plan da i ubuduće u subotu iza Duhova krizmanici (VIII) razred i sva starija omladina hodočaste zajednički na »Bunariću« i imaju svoj program te se tako krizmanici uključe u omladinski vjeronauk. Ovaj puta je to bio samo vrlo skromni početak. Bili su mladi iz sv. Terezije, sv. Aleksandra, sv. Jurja i iz drugih župa. Bili su zajedno sa katehetama i Hrvati i Mađari. Nakon svega, bilo je simpatično skromno čašćenje sa toplim »fankima« i bistrom bunarićkom vodom. Koji su bili nisu se pokajali, a nastojat ćemo to ubuduće još bolje organizirati.

**Čitajte i širite
list naše
domaće crkve**